

THEMA'S

# TEGENDE STROOM

**MEEWAAIER**  
**SYSTEMISCH LEIDERSCHAP**

Barbara Hoogenboom - Jan Jacob Stam - Bibi Schreuder

# AFSCHEID VAN EEN MEDEWERKER

- ◆ Kan de bijdrage van de medewerker, ongeacht of die bijdrage nu nog functioneel is, erkend worden?
- ◆ Kan de onherroepelijke onbalans in nemen en geven tussen medewerker en organisatie erkend worden?
- ◆ Kan de medewerker zijn of haar hart, ziel, levendigheid of andere bron meenemen bij vertrek?



# EIGENAARSCHAP

- ◆ Wie, behalve de juridisch/ economisch eigenaar, is nog meer eigenaar van deze organisatie / product / dienst / project?
- ◆ Wiens toestemming is er nodig om een wezenlijke verandering door te voeren?
- ◆ Van wie zijn we, wèrkelijk?
- ◆ Dankzij wie of wat bestaan we?



# JAARPLAN

- ◆ Hoeveel 'geplande toekomst' en hoeveel 'toekomst die op ons afkomt' krijgen plek in het jaarplan?
- ◆ Als je goed luistert naar wat het organisatiesysteem eigenlijk wil, wat komt er dan in het jaarplan?
- ◆ Als je goed luistert naar wat de samenleving eigenlijk wil, wat komt er dan in het jaarplan?
- ◆ Vraagt het jaarplan meer 'ja' of meer 'nee'?

# BIBI SCHREUDER



Bibi Schreuder (1953) voltooide de Gerrit Rietveld Academie te Amsterdam en werkte als vakdocent Tekenen en kunstzinnige vorming en stagebegeleider en -coördinator in het middelbaar beroepsonderwijs. Samen met Jan Jacob Stam is zij de oprichter van het Bert Hellinger Instituut Nederland.

‘Vanuit een grote liefde voor leren gun ik mensen hun eigen leerproces en ondersteun hen daarin. Om mensen vat te laten krijgen op systemisch denken heb ik veel oefeningen ontwikkeld. Ik blijf een scherpe waarneemster te zijn, met humor en liefde voor het vak.’

# JAN JACOB STAM



Jan Jacob (1954) is van origine bioloog. Na tien jaar leraar in het voortgezet onderwijs te zijn geweest, manager bij een telecom-bedrijf en partner in een advies-bureau kwam alles samen in systemisch werk en richtte hij in 2000 met Bibi Schreuder, het Bert Hellinger Instituut Nederland op.

‘Als bioloog hield ik al van levende systemen. Zonder oordeel, zonder ze te willen verbeteren. Nog steeds voel ik in het systemsich werk dezelfde opwinding die ik had als kleine jongen op het strand: schelpen ontdekken vanuit die gigantische oceaan van kennis.’



# BARBARA HOOGENBOOM



Barbara Hoogenboom (1972) studeerde bedrijfskunde aan Universiteit Nyenrode, alwaar zij haar Bachelor in Business Administration haalde; aan de University of Oregon (U.S.A) haalde zij haar Bachelor in Management & Marketing.

‘Praktisch toepasbaar, hoog professioneel en breed & internationaal georiënteerd waren de kenmerken die mij aanspraken in deze studiekeuzes. Bijzonder om nu te beseffen dat deze kenmerken mij vandaag de dag nòg aanspreken, maar dan in mijn werk bij het Bert Hellinger Instituut Nederland.’

# ZELFSTURENDE TEAMS

- ◆ Welk leiderschap vraagt het team als geheel en wie voeren dat uit?
- ◆ Welk leiderschap vraagt elk van de delen en wie voert dat uit?
- ◆ Voor wat is zelfsturing een oplossing?
- ◆ Wie maakt de bedding voor het geheel?

# COLOFON

## Tegen de stroom meewaaier

Door Barbara Hoogenboom,  
Jan Jacob Stam en Bibi Schreuder

[www.hellingerinstituut.nl](http://www.hellingerinstituut.nl)

ISBN 978-94-92331-45-8

Vormgeving door Mirjam Strijbosch:  
[www.STYL.nu](http://www.STYL.nu)

Uitgegeven door  
Uitgeverij Het Noorderlicht:  
[www.hetnoorderlicht.com](http://www.hetnoorderlicht.com)

Tweede druk, 2020

Copyright  
Uitgeverij Het Noorderlicht

# TEGEGEN DE STROOM

**MEEWAAIER**  
**SYSTEMISCH LEIDERSCHAP**

TOELICHTING

Barbara Hoogenboom - Jan Jacob Stam - Bibi Schreuder